

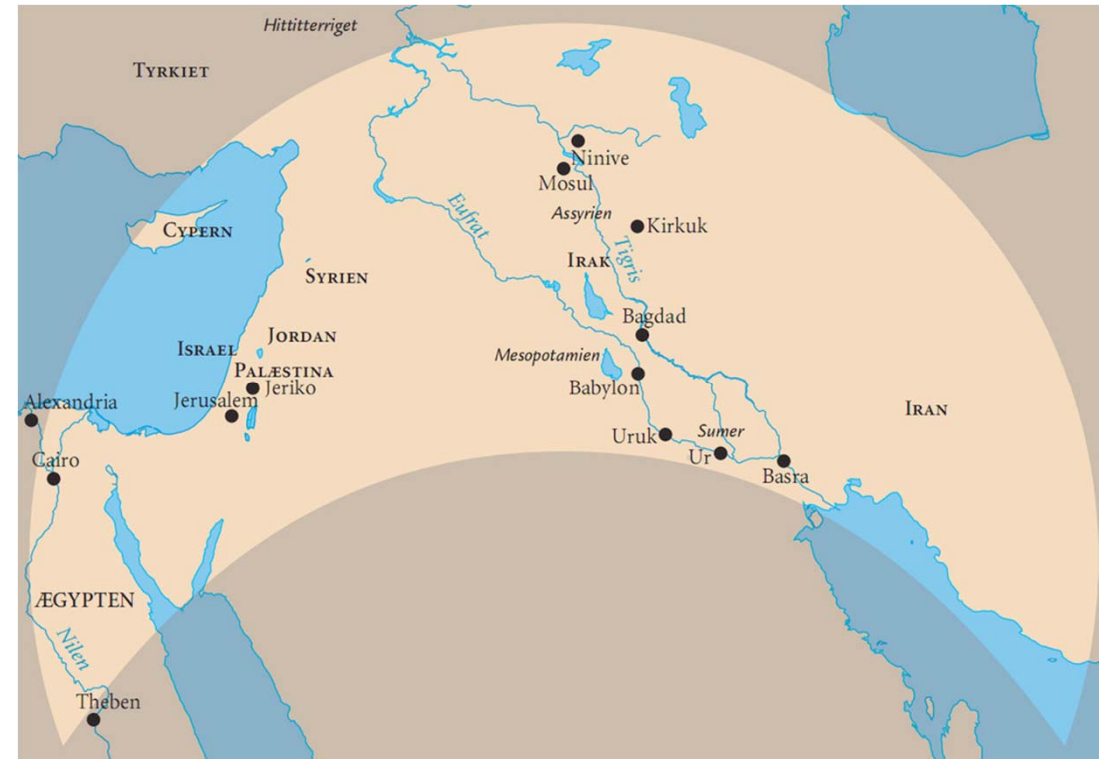
Plovens historie

*Gunver Lystbæk
Vestergård,
erhvervsPhD-studerende
på Experimentarium og
Center for
Videnskabsstudier,
Aarhus Universitet*

Fra jægere til bønder

- Klimaforandringer fordrer fastboere 10.000 f. kr.
- Dyr tæmmes og jord kultiveres
- Porøs sandjord gør pløjning unødvendig

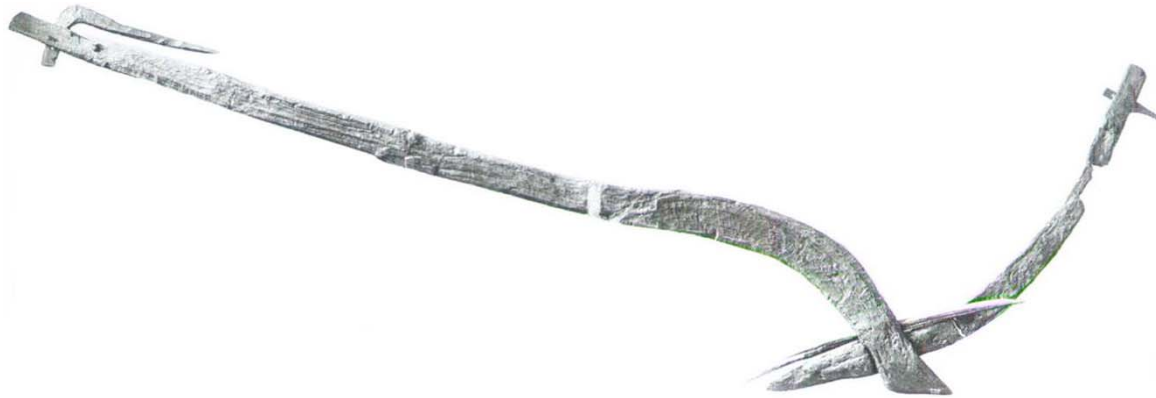
Teknologihistorie, Peder Meyhoff og Peter Mouritz

Arden

- Dyr og slaver spændes for en hakke 4.000 f.kr.
- Ikke en "rigtig" plov
- Frigjorde arbejdskraft til bysamfund

Døstrup-arden

- Mosefund
- Fundet i 1884 i Sydhimmerland af en 13-årig dreng
- Dateret til 700 f.kr., bronzealderen

Hjulploven

- Tidlig middelalder – 500 e.kr.
– hjulploven til Norduueuropa
- Muldfjæld, langjern og plovskær
- Europas klæge lerjord vendes på hovedet, og Europas landsbyer myldrer frem

Plov eller befolkningstilvækst – hønen eller ægget?

- Forskellige teorier: Skyldes hjulplovens indførelse befolkningstilvækst og behovet for flere fødevarer, eller skabte hjulploven befolkningstilvækst?
- Danske økonom Ester Boserup (1910-1999): "necessity is the mother of invention". Befolkningstilvækst driver udviklingen fremad.
...Boserup er økonom, ikke historiker.

Svingploven

- Kom til Holland fra Kina men gennembrud med Rotherham-ploven i 1730.
- Af jern, trekantet, nem at betjene
- Hurtig stor succes i England...ikke Danmark

Stædige danske bønder

- Danmark bagud med landbrugsreformer – stavnsbåndet ophævet i 1788
- Danske bønder finder svingploven ”helt uden for al forstand”
- Plovprøve i 1770 – hjulploven på sidsteplads

DM og NM i pløjning på Dansk Landbrugsmuseum, Gl. Estrup.

Moderne plov

Hakken, arden og hjulploven

